

Kunngearfik Danmarkip naalakkersuisuisa peqatigalugit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisuisa Atlantikup Avannarpasissuani isumaqatigiissut naapertorlugu Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaa pillugu Kunngearfiup Danmarkip Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisuisa 27. april 1951-imi isumaqatigiissutaata (illersornissaq pillugu isumaqatigiissut 1951-meersoq) kingusinnerusukkut ilassutaasunik isumaqatigiissutitaqartup allannguuteqarnissaa ilassuteqarfiginissaalu pillugit isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaanni atuutilernissaanut inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq

pillugu

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Rosing, Inuit Ataqtigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Juno Berthelsen, Naleraq, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Vivian Motzfeldt, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Bentiaaraq Ottosen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Parma Lund Kreutzmann, Inuit Ataqtigiit

UKA2026-p ingerlanerani ulloq 12. oktober 2026 siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissuataarpaa.

Siunnersuutip imarisai siunertaalu

Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqartoqarnerata kingorna ukiut 75-it qaangiutereersut Kalaallit Nunaat Kunngearfik Danmarkip naalakkersuisuisa Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut peqatigalugit Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisuisa Atlantikup Avannarpasissuani isumaqatigiissut naapertorlugu Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaa pillugu Kunngearfiup Danmarkip Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisuisa 27. april 1951-imi isumaqatigiissutaata (illersornissaq pillugu isumaqatigiissut 1951-meersoq) kingusinnerusukkut ilassutaasunik isumaqatigiissutitaqartup allannguuteqarnissaa ilassuteqarfiginissaalu pillugit ulloq 22. september 2026

isumaqatigiissuteqaqataavoq. Isumaqatigiissut atuutilissaaq ullormi Kunngeqarfiup Danmarkip Kalaallit Nunaat peqatigalugu inatsisartutigoortumik suleriaasissat pisariaqartut naammassineqarnerannik USA-mi naalagaaffeqatigiit ilisimatillugit aallartitaqarfikkoortumik allakkiamik tunniussiviusumi.

Isumaqatigiissutip inaarutaasumik akuersissutigineqarnissaanut isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu inatsisartutigoortumik suliarineqaqqaarsimanissaa piunasaqaataavoq. Kalaallit Nunaannut inatsisiliornerit malillugit isumaqatigiissut Inatsisartuni oqaluuserineqassaaq inatsimmilu tunngaviusumi § 19, imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat malillugit isumaqatigiissut taamaaqataanik Folketingimi oqaluuserineqassalluni. Isumaqatigiissutip USA-mi inatsisartutigoortumik akuersissutigittinniarneqarnissaa naatsorsutigineqanngilaq. Isumaqatigiissutip kalaallisuuata, qallunaatuuta tuluttuuatalu akornanni ersernerluttoqarpat naapertuuttoqanngippalluunniit tuluttoq tunngavigineqassaaq.

Isumaqatigiissutip siunertaraa NATO-mut killiliussat iluanni Kalaallit Nunaanni illersornissamut sillimaniarnermullu tunngasuni suleqatigiinnerup nukittorsarneqarnissaa. Akisussaaffiit naammassineqassapput inuiaat kalaallit, inooriaasiat nammineersinnaatitaanerallu akuerlugit ataqqillugillu. Isumaqatigiissut inatsisilerinikkut pituttuisuuvoq illersornissaqarfinnilu nutaani avatangiisit siunissami illersorneqarnissaat pillugu killiliussanik aalajangersaaviulluni USA-llu sakkutooqarnikkut najuunnerata inuiaqatigiinnut kalaallinut iluaqutaanissaanik Kalaallit Nunaata piunasaqaataanik nukittorsaalluni. Kalaallit Nunaat namminersulivikkuni NATO-mut ilaasortanngorniarnissaminut pisussaaffilerneqarpoq.¹

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuut Inatsisartut ataatsimiittarfianni atituumik oqallisigineqarpoq aalajangiiffigisassatullu siunnersuut ataatsimut isigalugu tamaginnit tapersersorneqarluni. Kalaallit Nunaata naligitatut isumaqatigiinniarnermut isumaqatigiissutillu atsiorneqarneranut peqataasimanera oqaluttuarisaanermut pingaarutilittut oqaatigineqarpoq. Isumaqatigiissutip nutarterneqannginnerani USA Kalaallit Nunaat apereqqaarnagu sakkutooqarfinnik pilersitsisinnaasimavoq, isumaqatigiissutilli nutarterneqarneratigut taamaaliunnginnermi inuiaqatigiit kalaallit isumasiorneqaqqaartussaassallutik. Siunnersuutip oqallisigineqarnerani isumaqatigiissummut Kalaallit Nunaata peqataasinnaanissaanut tunngatillugu innuttaasut akuutinneqarsimasariaqaraluartut Inatsisartunit oqaatigineqarpoq.

Amerlanerussuteqartut aalajangiiffigisassatut siunnersuut taperserpaat, tamatumanilu Kalaallit Nunaata sillimaniarnikkut inissisimanera, nammineersinnaatitaanera taamatullu aamma illersornissamut suleqatigiinnermit tigussaasunik inuiaqatigiittut aningaasaqarnikkullu

¹ https://ina.gl/media/4nbphr32/pkt249_em2026_forsvarsaftale_besl-33_bilag1a_kal.pdf, isumaqatigiissummi immikkoortumi XI-imi

pissarsiaqarsinnaanera pingaartillugit. Illersornissamut isumaqatigiissummut ilassutitut isumaqatigiissutit attuumassutillit pillugit Inatsisartuni partiit assigiinngitsunik Naalakkersuisunut kaammattuuteqarput, immikkoortoq *Ataatsimiititaliap siunnersuummut oqaaseqaatai* takujuk.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerneqarpoq siunnersuut Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliamut suliareqqitassanngorlugu ingerlateqqinneqassasoq.

Ilisimatitsiviusumik ataatsimeeqateqarneq

Siunnersuut pillugu Nunanut Allanut, Aatsitassanut Inuussutissarsiornermullu Naalakkersuisoq ulloq 19. oktober 2026 ilisimatitsiviusumik ataatsimeeqatigineqarpoq.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasianni § 33. imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutip timitalerneqarnerata aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuummut tunngavilersuutini allaaserineqarsimassasut.

Siunnersuutip timitalerneqarnerata aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini aallaaserineqarput. Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap kingunerisassat taakku pillugit Naalakkersuisut nassuiaataat tusaatissatut tiguai sukumiinerusunillu oqaaseqaatissaqarani.

Ataatsimiititaliap siunnersuummut oqaaseqaatai

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap Nunanut Allanut, Aatsitassanut Inuussutissarsiornermullu saaffiginissummik tigusaqarpoq. Naalakkersuisoq kaammattuuteqarpoq siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut Siumut, ataatsimiititaliami ilaasortaatitaqanngitsoq, ataatsimiititaliap sulineranut peqataatinneqaqqullugu, atitunerpaamik naligiimmillu peqataatinneqarnissaq qularnaarniarlugu.

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliamut allakkat assilineri isumaliutissiisummut matumunnga **ilanngussatut 1**-itut ilanngunneqarput.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa isumaqatigiissuttip imarisai allanngortinneqarsinnaanngimmata, isumaqatigiissut naalakkersuisut siulittaasuinit atsiorneqareermat. Ataatsimiititaliap maluginiarpaattaaq partiit oqaasertuisa akornannit suliap ingerlateqqinneqarnissaa eqqarsaatigalugu ataatsimiititaliat susassaqartut peqataatinneqarlutillu ilisimatinneqartarnissaat kissaatigineqarmat. Tamatumani immikkut eqqarsaatigineqarput Narsarsuaq Mestersvigilu pillugit pilersaarutit, kiisalu ass. kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqartarnernut atatillugu ilinniartitaanermut, aningaasaqarnermut il.il. tunngasut.

Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa isumaqatigiissut Kalaallit Nunaata pissutsinit illersornissamut isumaqatigiissummut 1951-imeersumut tunngaviusunit ullumikkut namminersortutut aaqqissuussivigineqarsimaneranut ineriartorsimaneranut atatillugu isigineqassasoq. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni innuttaasut, Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit innuttaasut oqartussaaqataanerat tunngavigalugu aaqqissuussaananerat nammineersinnaatitaaneralu ataqqillugit isumaqatigiissutip naammassineqarnissaa pingaarutilerujussuuvoq. Tamatumunnga atatillugu ataatsimiititaliap pissusissamisoorsorivaa erseqqissaatigissallugu isumaqatigiissut tunngavigalugu siunissami Danmarkimik USA-millu suleqateqarnermi Kalaallit Nunaata soqutigisai timitalimmik sulissutigineqartariaqarmata. Kalaallit Nunaanni sakkutooqarfeqarnissamik isumaqatigiissut sillimaniarnermut tunngatillugu naalakkersuinikkut isiginiagassat kisiisa tunngavigalugit nalilerneqartariaqanngilaq, kisiannili aamma inuiaqatigiinnut kalaallinut innuttaasullu pisinnaatitaaffiinnut pingaaruteqassusia aallaavigalugit.

Isumaqatigiissummut tunngatillugu suliassani Kalaallit Nunaannut immikkut pingaarutilinni, ilaatigut illersornissaqarfinnik nutaanik pilersitsinissamik qinnuteqartoqartillugu, Inatsisartunik ilisimatitsissuteqartarnermut, peqataatitsinermut ataqtigiissaarinermullu suleriaatsinik erseqqissunik Naalakkersuisut qularnaarinninnissaat ataatsimiititaliap pissusissamisoortutut isigivaa.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- *Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut, Demokraatit, Inuit Ataqtigiit Atassutillu ilaasortaataasa, siunnersuutip akuerineqarnissaa inassutigaat.*

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut kaammattuutai

Suliap ingerlateqqinneqarnissaani Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap kiisalu ataatsimiititaliat susasaqartut allat peqataatinneqaqqullugit ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut kaammattuutigaa. Ataatsimiititaliap ilanngullugu kaammattuutigaa ilassutitut isumaqatigiissutit suliarineqarnerini naalakkersuinikkut atitunerpaamik peqataatitaqarnissaq qularnaarniarlugu suleqatigiissitanik naalakkersuinikkut malinnaatitaasussanik Inatsisartuni partiinit tamanit peqataaffigineqartumik pilersitseqqullugit.

Naggataatungaatigut ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut kaammattuutigaa siunnersuummut atatillugu inuiaqatigiit ingerlanneqarnerannut aningaasaqarniarnermullu tunngatillugu pissutsit pingaarutillit sukumiinerusumik qulaajaavigeqqullugit. Tamatumunnga atatillugu ataatsimiititaliap pissusissamisoorsoraa qulequttat tulliuttut sukumiinerusumik isiginiarneqarpata:

- **Aningaasaqarneq**, tamatumunnga ilanngullugit Kalaallit Nunaannut aningaasatigut kingunerisinnaasai periarfissiinerilu.

- **Ilinniartitaaneq**, tamatumunnga ilanngullugit Kalaallit Nunaanni innuttaasut piginnaasaminnik ineriartortitsinissaannut ilinniartitaanikkullu pissarsiaqarsinnaanissaannut periarfissat.
- **Inuussutissarsiutit**, tamatumunnga ilanngullugit Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermik ineriartortitsinissamut, najukkani nalilinnik pilersitsinissamut suliffissaqarnissamullu periarfissat.
- **Avatangiisit**, tamatumunnga ilanngullugit avatangiisitigut kingunerisinnaasat piujuartitsinermillu tunngavilimmik ineriartortitsinermut atatillugu isiginiagassat.
- **Dual-use (marloqiusamik atorpeqarsinnaasut)**, tamatumunnga ilanngullugu inuinnarnit sakkutooqarnikkullu atorpeqarsinnaasunut aningaasaliisinnaaneret atortulersuisinnaanerillu inuiaqatigiinnut pissarsissutaanerusinnaanersut.
- **Najukkani innuttaasut**, tamatumunnga ilanngullugit najukkani inuiaqatigiinnut attorneqartussanut sunniutaasinnaasut aamma najukkani innuttaasut peqataatinneqarnissaasa inuiaqatigiillu iluaqutissanik pissarsiaqarsinnaanerannut qularnaarinninnissamut periarfissat.

Ataatsimiititaliap taamatuttaaq Naalakkersuisunut kaammattuutigaa ikinnerpaamik ukiumut ataasarlutik isumaqatigiissutip timitalerneqarnerata killiffia pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqartaqqullugit.

Naleqqamit ikinnerussuteqarluni oqaaseqaat:

Naleraq, Inatsisartuni partiit allat assigalugit, USA-mik sillimaniarnermullu tunngatillugu iligisatsinnik qaninnerusumik toqqaannarnerusumillu suleqateqarnissaq sulissutigisimavaa. Isornartorsiunerput isumaqatigiissummi Kalaallit Nunaata angusaanut tigussaasunut sammitipparput, suleqatigiinnermut namminermut sammisinnagu.

Amerikarmiut illersornissaqarfiinik nutaanik pilersitsisoqassatillugu tusarniarneqartarnissaq pillugu isumaqatigiissutip imarisaanik ataatsimiititaliap saqqummiinera Naleqqap isumaa malillugu paasinerlunneqarsinnaasumik oqaluttuarisaanerlu eqqarsaatigalugu eqqunngitsumik saqqummiineruvoq. Igalikumi isumaqatigiissut 2004-meersoq amerikarmiut sakkutooqarnikkut ingerlataat atortulersuutaallu eqqarsaatigalugit annertuumik allannguuteqartoqassatillugu Kalaallit Nunaata tusarniarneqartarnissaa pillugu aalajangersakkanik imaqareerpoq. Naleqqamiit isornarlunnartutut isigaarput ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut taamaaliornermikkut pisinnaatitaaffiit pioreersut naalakkersuinikkut angusatut nutaatut saqqummiuummatigit.

Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumik ilisimatitsiviusumik ataatsimeeqateqarnermit Naleqqap nammineq allattugaatai tunngavigalugit Naleqqap ataatsimiinnermit maluginiarpaa Naalakkersuisut USA-p akiliuteqarnissaa anguniarsimagaluaraat, iluatsinnaguli. Sakkutooqarnikkut periarfissarpassuarnut annertuunut nunatta karsianut toqqaannartumik akiliuteqartoqartarnissaa qulakkeerneqanngilaq. Kalaallit Nunaanni sullissinernik pilersuinernillu suliaqartunut isumaqatigiissuteqarsinnaanermut innersuussinerup tamanna allanngortinngilaa; sullissinernik pilersuinernillu suliaqartut inuiannit kalaallinit pigineqarnissaat sinneqartoorutilluunniit Kalaallit Nunaanni sulisinneqartarnissaat isumaqatigiissummi piumasaqaatineqanngilaq. Danskit ingerlatseqatigiiffii Kalaallit Nunaanni ingerlatallit isumaqatigiissutinik taakkuninnga suli pissarsisinnaapput. Inussuk A/S pillugu misilittakkat takutippaat suliffeqarfik najukkamiittoq kalaallinit pigineqartuaannanngitsoq. Naleqqap naalakkersuinikkut naliliinera taamaattumik tassaavoq isumaqatigiinniarni Kalaallit Nunaata aningaasatigut angusaqarnissaa qulakkeerneqarsimanngitsoq.

Avatangiisinut tunngatillugu isiginiagassanut atatillugu Naleraq isumaqarpoq qangaaniilli amerikarmiut sakkutooqarfeqarnermikkut mingutsitsisimanerisa malitsigisaannik saliinissaq, avatangiisinik saliinissap aningaasalersorneqarnissaa imaluunniit taarsiissuteqarnissamut akisussaatinneqarnissaq pillugu isumaqatigiissutikkut pituttuisumik qulakkeerneqarsimanngitsoq. Avatangiisit pillugit isumaqatigiissutinut pisoqaanerusunut innersuussinerit angusaanngillat nutaat. Sakkutooqarnikkut ingerlatat annertusineqarsinnaappata, taava Naalakkersuisut avatangiisit eqqarsaatigalugit pisussaaffinnik aalajangersimasunik atuutsinneqarsinnaasunillu qulakkeerinnissimasariaqaralarput, aamma siunissami pisussat eqqarsaatigalugit.

Pituffimmi, Narsarsuarmi Mestersvigimilu amerikarmiut ingerlataqarnerulersinnaanerat kiisalu Kalaallit Nunaata silaannartaanut imartaanullu appakaannissamut periarfissaqarnerulernerat, taamatuttaaq tamatuma Kalaallit Nunaannit nakkutigineqarsinnaanera pillugu apeqqutinik pilersitsivoq. Angallatinut atomip nukinganik ingerlatilinnut qaartartunillu atomip nukinganik qaartartortalinnik sakkulinnut, avatangiisinut akisussaaffeqarnermut kiisalu siunissami ingerlakkumaagassanut tunngatillugu isumaqatigiissut qularnaveeqqutinik naammattunik ersarissunillu imaqqanngitsoq Naleraq isumaqarpoq. Kalaallit Nunaat tamakkiisumik oqartussaaffigisami atorneqarneranut timitalimmik sunniuteqartariaqarpoq.

Peqatigitillugu isumaqatigiissummut tunngatillugu pingaarutilik alla tassaavoq, sillimaniarnermut tunngatillugu naalakkersuinikkut ingerlatsinermi erseqqissaasoqarnissaa Naleqqamit ukiuni qulinngulersuni ujjartorneqarsimasoq isumaqatigiissutikkut ikorfartorneqarmat: Kalaallit Nunaata namminiilivinnermigut illersornissaq kisimiilluni isumagisariaqanngikkaa. Namminiilivinnerup kingorna sillimaniarneq pillugu

suleqatigiittuarnissaq NATO-mullu attaveqartuarnissaq isumaqatigiisummi USA-p siunniuppaa. Tamanna illersoqatigiiffimmi nunamit nukittunerpaamit naalakkersuinikkut ersersitsineruvoq pingaarutilik. Kalaallit naalagaaffiat namminersortoq NATO pillugu angerfigeqatigiisummi malittarisassat, tassunga ilanngullugu ilaasortanit tamanit tapersersorneqarnissamik malittarisassat, malillugit sulii ilaasortanngortariaqartussaavoq. Amerikarmiulli tapersersuineratigut Kalaallit Nunaata namminerisaminik ilaasortanngornissaata nunanit allanit akerlilernerneqarnissaa naalakkersuinikkut ajornarnerulissaaq. Tamatumani inatsisilerinikkut apeqqutit tamarmik peerneqanngikkaluarput, kisiannili Kalaallit Nunaata namminiilivikkuni sillimaniarnikkut qularnaveeqquteqannginnissaanik oqartoqartarnera sanngiillisillugu. Inatsisartut taamatuttaaq nunat NATO-mut ilaasortat inatsisartutigoortumik suleqatigiiffiannut inatsisartutigoortumik toqqaannarnerusumik attaveqalernissaminnik noqqaassuteqartarsimapput; tamannali NATO-mut ilaasortaanerup assignngilaa. Taamaattumik Naleqqap isumaqatigiisummut atatillugu NATO periusissatigut periarfissatut isigaa, isumaqatigiissutip itigartinnissaanut tunngavilersuutissatut pinnagu..

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik ilisimatitsiviusumik ataatsimeeqateqarneranit Naleqqap allattugaatai malillugit, taava ataatsimiititaliaq ilisimatinneqarpoq isumaqatigiissutip timitalerneqarnissaanut nunanut allanut tunngasunut suliaasaqarfimmut aningaasaliissutit malunnartumik amerlineqarnissaannik piumasaqaatitaqassasoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaat aningaasartuutaanerusussanik naatsorsuutigisanik pisussaaffilerneqarpoq, toqqaannartumik akilerneqartarnissaq qulakkerneqarani.

Naleqqap ajuusaarutigaa inuiaat kalaallit innuttaasut taasisinneqarneratigut isumaqatigiisummut taama kingunertutigisussamut isummernissaminnut periarfissinneqarnissaannik kissaateqarnek amerlanernit ilalernerneqanngimmat. Isumaqatigiisummimi inuiaat kalaallit namminneerlutik aalajangiisinnaassuseqarnerat siunissamilu namminiilivinnissaat pillugit apeqqutit tunngaviulluinnartut pineqarput. Inuiaat kalaallit aalajangiinernut namminiilivikkiartornitsinnut aalajangiisuusumik pingaaruteqarsinnaasunut isummersinnaanissaminnut periarfissaqartariaqarput.

Sillimaniarneq eqqarsaatigalugu toqqaannartumik pisussaaffiliisumillu USA-mik suleqateqarnissaq Naleqqap tapersersorpaa Kalaallit Nunaatalu siunissami illersorneqarnissaata NATO-mullu atassuteqarnissaata inissilluarneqarnissaannut periarfissatut pingaarutilittut isigalugu. Naalakkersuisulli Naleqqap naliliinera malillugu Kalaallit Nunaata nunarsuarmi sumi inissisimanini pissutigalugu sillimaniarnikkut pingaaruteqassusia aningaasatigut akiliuteqarnissamik, avatangiisit eqqarsaatigalugit nutaanik isumaqatigiissuteqarnissamik imaluunniit kalaallit piginnittuunissaannik qularnaveeqqutinik malitseqartinneqarnissaa naammassisinnaasimanngilaat. Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut pisinnaatitaaffiit pioreersut nutaatut saqqummiuppaat uppersaasatillu pingaarutilitt saqqummiunneqaratik. Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isumaliutissiissutaat

Naleqqap ilalersinnaanngilaa.

Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Nivi Rosing
Siulittaasoq

Juno Berthelsen
Siulittaasup tullia

Vivian Motzfeldt

Bentiarq Ottosen

Paarma Lund Kreutzmann